

Nowe świadczenia dla rodziców od 1 października 2024 roku

Od 1 października 2024 r. rodzice dzieci w wieku od 12. do 35. miesiąca życia będą mogli skorzystać z jednego z trzech nowych świadczeń: "aktywni rodzice w pracy" (tzw. babciowe), "aktywnie w żłobku" oraz "aktywnie w domu". Jak szacuje MRPiPS to nawet 36 tys. zł na dziecko - niezależnie od dochodów. Rodzice sami zdecydują z którego ze świadczeń chcą skorzystać, ale zasadą będzie, że na to samo dziecko za dany miesiąc przysługuje tylko jedno ze świadczeń.

Prezydent podpisał ustawę z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic” przygotowany przez Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, który jest rozbudowaną wersją tzw. babciowego. Projekt "Aktywny rodzic" to kompleksowe rozwiązanie, które ma wspierać rodziców dzieci w wieku tzw. żłobkowym (do 35. miesiąca życia) i umożliwić rodzicom pogodzenie opieki z pracą zawodową.

Ustawa wprowadza trzy nowe świadczenia wspierające rodziców:

- **„aktywni rodzice w pracy”** - wsparcie w wysokości 1500 zł dla aktywnych zawodowo rodziców dzieci w wieku od 12. do 35. miesiąca życia.
- **„aktywnie w żłobku”** - dofinansowanie kosztów objęcia dziecka opieką instytucjonalną w wysokości 1500 zł do ukończenia przez dziecka 4. roku życia.
- **„aktywnie w domu”** - świadczenie w wysokości 500 zł przysługujące na każde dziecko w wieku od 12 do 35 miesiąca.

Świadczenie "aktywni rodzice w pracy"

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” (tzw. babciowe) skierowane jest do aktywnych zawodowo rodziców dziecka w wieku od 12 do 35 miesiąca życia. Ustawa definiuje aktywność zawodową, której poziom/rodzaj będzie uprawniał do otrzymywania ww. świadczenia.

WAŻNE

Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” będzie przysługiwać w wysokości 1500 zł miesięcznie przez okres 24 miesięcy od 12 do 35 miesiąca życia dziecka.

W przypadku dzieci, które potrzebują stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością codziennego współdziałania opiekuna dziecka w leczeniu, rehabilitacji i edukacji - rodzice otrzymają 1900 zł miesięcznie.

Rodzice będą mogli zdecydować, na co przeznaczą otrzymane środki. Będą mogli m.in. sfinansować opiekę sprawowaną przez np. nianię czy babcię (w tym emerytkę).

Jeżeli rodzice zdecydują się na zawarcie z nianią czy babcią umowy uaktywniającej, to składki od tej umowy będą dodatkowo finansowane przez państwo (do wysokości podstawy nie wyższej niż 50 proc. wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę).

Zawarcie umowy uaktywniającej nie będzie jednak warunkiem otrzymania świadczenia.

Świadczenie "aktywnie w żłobku"

Świadczenie „aktywnie w żłobku” zastąpi obecnie funkcjonujące dofinansowanie w wysokości do 400 zł do opłaty za pobyt dziecka w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Otrzymują je rodzice dzieci, które korzystają ze żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna. Wsparcie wyniesie do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900

zł miesięcznie na dziecko z niepełnosprawnością, przy czym nie więcej niż wysokość opłaty, jaką rodzice ponoszą za pobyt dziecka w instytucji opieki.

WAŻNE

To świadczenie nie będzie wypłacane bezpośrednio wnioskującemu rodzicowi, ale powędruje do żłobka/klubu dziecięcego/opiekuna dziennego, który obniży rodzicowi opłatę za pobyt dziecka w tej instytucji.

Świadczenie "aktywnie w domu"

Kolejnym świadczeniem przewidzianym w ustawie będzie **świadczenie „aktywnie w domu”**, przeznaczone dla rodziców dzieci w wieku od 12. do ukończenia 35. miesiąca życia, bez spełnienia warunku aktywności zawodowej. Chodzi o rodziców, którzy nie będą mogli uzyskać prawa do świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub ich dziecko nie będzie uczęszczało do instytucji opieki.

Będzie ono przysługiwało matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca, albo opiekunowi faktycznemu dziecka. Świadczenie „aktywnie w domu” będzie przysługiwało w kwocie **500 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie, od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko ukończyło 12. miesiąc życia**, do ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dziecko ukończy 36. miesiąc życia.

Zasady korzystania ze świadczeń "Aktywny rodzic"

WAŻNE

W ustawie przewidziano zasadę, zgodnie z którą **na to samo dziecko, za dany miesiąc, przysługuje tylko jedno ze świadczeń „aktywny rodzic”**. Niemniej jednak osoba uprawniona będzie miała możliwość, w miarę potrzeb i indywidualnej sytuacji, zmiany, nawet wielokrotnej, jednego świadczenia na inne.

W przypadku świadczeń „aktywni rodzice w pracy” oraz „aktywnie w domu” ustawa umożliwia, gdy matka albo ojciec dziecka marnotrawi wypłacane im świadczenie albo wydatkuje je niezgodnie z celem, przekazywanie należnego świadczenia w całości lub w części, odpowiednio przez kierownika ośrodka pomocy społecznej albo dyrektora centrum usług społecznych, w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

Ustalenie prawa do świadczeń oraz ich wypłata będzie następowała **na wniosek składany do ZUS**, wyłącznie w postaci elektronicznej. Informację o przyznaniu świadczenia, ZUS będzie udostępniał osobie na profilu informacyjnym wnioskującego. Jedynie w sprawach odmowy przyznania świadczenia, uchylenia lub zmiany prawa do świadczenia oraz nienależnie pobranego świadczenia, ZUS będzie wydawał decyzję.

Z nowych rozwiązań rodzice będą mogli skorzystać **od 1 października 2024 roku**.